

PROČ PŘÁVĚ V MIKULOVĚ?

(krátké pojednání o činnosti ekologického střediska ADONIS)

Radek Galousek, ADONIS - ZO ČSOP, Mikulov

Problémy životního prostředí jsou dnes již poměrně častým tématem diskusí politiků, odborných pracovníků i více či méně informované veřejnosti. Mnoho z nás má jisté představy o úrovni znečištění vzduchu, vody, půdy a potravních řetězců. Sami pozorujeme úbytek mnohých druhů rostlin a živočichů. Nejsou to skutečnosti nijak optimistické a je třeba je brát vážně. Netrápí jistě pouze nás, ale jsou společné pro většinu lidí celého světa, protože i problémy životního prostředí nejsou pouze místními problémy, ale do značné míry jsou podobné pro většinu kontinentu.

Z těchto důvodů byly a stále jsou vytvářeny různé systémy institucí, zabývající se ve společnosti ochranou životního prostředí. V této oblasti již úspěšně pracuje množství politiků, pracovníků státní správy i orgánů samosprávy, expertů a vědeckých pracovníků, množství členů ochrannářských iniciativ a dalších dobrovolných pracovníků.

Novým směrem v ochraně životního prostředí je prosazování myšlenek ekologického poradenství. Jde o iniciativu existující v řadě evropských států již od poloviny osmdesátých let. Ekologické poradenství dotváří celý (výše uvedený) systém institucí, zabývajících se ochranou životního prostředí. Odlišnost spočívá v tom, že poradny poskytují pokud možno úplné a konkrétní rady v otázkách "každodenní ekologie" a aktivně spolupracují s místním obyvatelstvem. Tento rozdíl však neznamená konkurenci. Ekologická poradna je nutným a důležitým doplňkem ostatních ekologických aktivit.

V současné době začíná po vzoru rakouských, francouzských a lucemburských služeb vznikat obdobná síť ekologických poraden i u nás. Jako první byla otevřena na podzim loňského roku poradna v Brně. Jejím zakladatelem a garantem je ekologické centrum VERONICA. Další postupně vznikají v Čechách a na Slovensku. Většina z těchto nově zřizovaných ekologických poraden se orientuje na město a jeho problémy. Řeší otázky života domácností, jako je šetření energií, používání chemických prostředků, třídění a zpracování odpadů a další.

Venkovský region, jakým je například mikulovský, však zatím neměl možnost získávat informace a rady z takto profilovaných poraden. Jednak z důvodu jejich lokální působnosti, a také z důvodu jejich odlišného zaměření. Mikulovský region, který je, jak již bylo uvedeno, specifickým regionem venkovského charakteru, má také vlastní specifické problémy. Je zatěžován především dlouhodobým vlivem intenzivního zemědělství a také poměrně masovým a neorganizovaným cestovním ruchem. Ostatní problémy, jako hospodaření s odpady, vysoké spotřeby energie, nevhodná struktura dopravy aj., jsou prakticky obdobné již zmíněným městským regionům. Bylo proto nanejvýš potřebné založit místní poradenské středisko, navržené dle potřeb regionu. Jako výhodné se současně jevílo využití odborných znalostí pracovníků Správy CHKO a BR Pálava v Mikulově a organizačních zkušeností a kontaktů Českého svazu ochránců přírody - konkrétně Ekologického střediska ADONIS. Výsledkem spolupráce obou organizací a za koncepční pomoci rakouské poradenské služby Umweltberatung Österreich ve Vídni a ekologické poradny "Veronica" v Brně byla v letošním roce zahájena realizace projektu Poradenského střediska pro udržitelný rozvoj ADONIS v Mikulově.

Oblasti, na které se bude soustřeďovat pozornost střediska ADONIS, jsou zemědělství, turistika, odpady, energie a doprava. Úplný chod střediska bude zabezpečovat 3 - 5 zaměstnanců ve specializacích: zemědělství, chemie, ekonomika - administrativa, turistika. Protože není možné v krátkém čase obsáhnout všechny zájmové oblasti, bude v následujících letech zaměřena činnost na první dva prioritní programy - udržitelné zemědělství a udržitelnou (přijatelnou) turistiku. Náplní těchto programů bude propagace a v některých případech i realizace investičně nenáročných projektů z oblasti péší turistiky, cykloturistiky, agroturistiky a alternativních forem hospodaření. Pro rok 1992 je hlavním cílem střediska ADONIS seznámení veřejnosti regionu s filosofií a způsoby udržitelného zemědělství a udržitelné (přijatelné) turistiky, dále pak vyškolení zájemců o udržitelné zemědělství (integrována produkce i alternativní zemědělství), v oblasti turistiky pak vytvoření fungující informační a průvodcovské služby včetně zřízení turistického informačního střediska v Mikulově.

Jednotlivých cílů bude dosahováno rozsáhlou vzdělávací činností, informační a veřejnou prací, poradenstvím, spoluprací s obcemi, veřejností, odbornými, správními i dobrovolnými organizacemi. Nezbyvá, než si přát a udělat vše pro to, aby se ekologická poradna stala potřebným a vyhledávaným partnerem našich občanů při řešení jejich ekologických problémů.